

[Indenrigsministeren]

fundet naturligt, at konsekvensændringer overvejes i forbindelse med revisionsovervejelserne i øvrigt.

En gennemførelse af lovforslaget medfører, at der skal foretages en række ændringer i de kommunale styrelsesvedtægter. Dette gælder ganske særligt for amtskommunerne og de større kommuner, som jo blandt andet i deres styrelsesvedtægter skal bestemme, om de ønsker at udnytte muligheden for at indføre den omtalte nye styrelsesform. Indenrigsministeriet agter derfor at udarbejde nye vejledende normalstyrelsesvedtægter.

En del vedtægtsændringer må nødvendigvis gennemføres i forbindelse med den nye kommunale valgperiodes begyndelse den 1. januar 1982. For at give kommunerne rimelig tid til deres overvejelser – som jo er af allerstørste betydning for den enkelte kommune – er det nødvendigt, at de vejledende normalstyrelsesvedtægter udsendes senest 1. januar 1981. Dette forudsætter, at lovforslaget færdigbehandles i denne samling.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om det offentlige aftalenævn.

(Lovforslag nr. L 171).

Som det vil være bekendt, har kommissionen om hjemmestyre i Grønland foreslået, at der etableres et nyt, særligt, offentligretligt organ til at varetage samarbejdet mellem de offentlige arbejdsgivere i Grønland og til at fungere som eneste forhandlingspart i overenskomstforhold med arbejdstagernes organisationer.

Baggrunden for kommissionens forslag var et ønske om, at den nødvendige styring af det offentliges lønpolitik skulle sikres ved et bindende samarbejde mellem de offentlige arbejdsgivere for derved bl. a. at modvirke en uheldig indbyrdes konkurrence om den grønlandske arbejdskraft.

Aftalenævnet foreslås opbygget med en ansvarlig bestyrelse og et sekretariat. Bestyrelsens medlemmer udpeges af henholdsvis ministeren for Grønland, Grønlands hjemmestyre og De grønlandske kommuners

Landsforening. Bestyrelsens formand foreslås udnævnt af statsministeren efter fælles indstilling fra de 3 i nævnet repræsenterede myndigheder. De daglige forretninger foreslås varetaget af et sekretariat med en afdeling dels i Danmark, dels i Grønland, hvilket er begrundet i, at arbejdstagerne i Grønland er organiseret i lønmodtagerorganisationer med domicil såvel i Danmark som i Grønland.

Udgifterne til nævnets virksomhed foreslås ligeligt delt imellem staten, hjemmestyret og de grønlandske kommuner i fællesskab.

Ved lovforslaget fastlægges nævnets kompetence på overenskomstrådet, hvor nævnet som part indgår og opsiges kollektive overenskomster og aftaler med lønmodtagerorganisationerne. Det er endvidere foreslået, at nævnet i givet fald skal træffe beslutninger om iværksættelse af arbejdsretlige forholdsregler, og nævnet skal endvidere alene være part i arbejdsretlige anliggender som f. eks. voldgift.

Efter lovforslaget forudsættes det, at de 3 offentlige arbejdsgivere i Grønland i aftalenævnet fastlægger deres fælles lønpolitik, inden forhandling optages med de respektive lønmodtagerorganisationer med henblik på indgåelse af en overenskomst. Såfremt det under forhandlingerne bliver klart, at der ikke kan opnås enighed i bestyrelsen, hjemler lovforslaget hver enkelt deltager adgang til at nedlægge veto imod en flertalsbeslutning i bestyrelsen. Et sådant veto indebærer, at arbejdstagere under den deltager, der har benyttet sin veto, er undtaget fra den pågældende beslutning om et eller flere overenskomstvilkår, eventuelt hele overenskomsten. Det er derefter den pågældende arbejdsgivers opgave at formulere de overenskomstvilkår, der skal omfatte arbejdsgiverens egne arbejdstagere. Vetoretten tilsikrer således, at ingen af de i nævnet repræsenterede 3 offentlige arbejdsgivere ved en flertalsbeslutning tvinges til at acceptere udgiftskrævende overenskomstvilkår imod sit ønske.

Også på tjenestemandsområdet er det fundet ønskeligt, at nævnet bliver forum for en samordning af lønudviklingen. En etablering af aftalenævnet som egentlig aftalepart på tjenestemandsområdet ville imidlertid være i strid med gældende regler i de grønlandske tjenestemandsløve, og det har derfor været nødvendigt at fastholde, at det for statstjene-

[Ministeren for Grønland]

stemændenes vedkommende fortsat er staten, der er aftalepart, ligesom det er hjemmestyret for så vidt angår hjemmestyrets og kommunernes tjenestemænd. Efter lovforslaget kan aftalenævnet bemyndiges til at forhandle og indgå aftaler på tjenestemandsområdet på statens vegne. En tilsvarende bemyndigelse er forudsat givet af Grønlands hjemmestyre for så vidt angår forhandlinger vedrørende hjemmestyrets og kommunernes tjenestemænd. Ved dette forslag er lovforslagets intention – en samordning af den grønlandske lønpolitik på det offentlige arbejdsmarked – udstrakt til også at omfatte tjenestemænd.

Jeg tror, at der med dette lovforslag er skabt en ramme for fremtidige lønforhandlinger på det offentlige arbejdsmarked i Grønland, der vil sikre en harmonisk og rimelig lønudvikling til gavn for det grønlandske samfund. Det er klart, at ingen – heller ikke i Grønland – kan være interesseret i en konkurrence mellem de offentlige arbejdsgivere om den forhåndenværende arbejdskraft baseret på uligheder i lønvilkårene. Selv om jeg ikke er blind for, at aftalenævnets succes i høj grad afhænger af en i princippet frivillig medvirken fra såvel staten som hjemmestyret og kommunerne til at koordinere deres synspunkter om den fremtidige lønpolitik i Grønland, er jeg dog af den opfattelse, at der med etableringen af dette aftalenævn er tilvejebragt et instrument, der vil vise sig at kunne fungere i praksis.

Jeg skal derfor tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om forbud mod indførsel og fremstilling af motorcykler.

(Lovforslag nr. L 172).

På baggrund af en række klager over motorcyklisters hensynsløse kørsel drøftede Grønlands landsråd på sin efterårssamling i 1978 mulige foranstaltninger til imødegåelse heraf.

Der gælder i de grønlandske kommuner en hastighedsbegrænsning på 40 km i timen for kørsel med motorkøretøj, herunder motorcykel. Denne hastighedsbegrænsning, der

er fastsat under hensyntagen til de grønlandske vejes beskaffenhed, respekteres imidlertid kun i begrænset omfang af motorcyklister, der ved for stor fart og ved hensynsløs kørsel i øvrigt udgør en alvorlig fare i trafikken.

For på lidt længere sigt at opnå en effektiv løsning på problemerne vedtog landsrådet at henstille, at der blev søgt gennemført et forbud mod indførsel af motorcykler til Grønland.

I overensstemmelse med landsrådets vedtagelse foreslås det i lovforslaget, at motorcykler ikke må indføres til Grønland, ligesom det foreslås, at motorcykler ikke må fremstilles i Grønland.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Bertel Haarder (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om budgetteringsrammer til nedbringelse af statens udgifter med mindst 11 pct. senest i 1983.

(Beslutningsforslag nr. B 84).

Forslaget er en nyskabelse i dansk politik. Hvis det vedtages, vil det betegne en milepæl i dansk parlamentarismes historie.

Med bevillingsmagten i hånden gennemtvang folketinget i forrige århundrede sin vilje på tværs af en genstridig regering og banede vejen for parlamentarismen. Nu – næsten 100 år senere – må folketinget generobre bevillingsmagten, som administrationen reelt har overtaget.

Den hidtidige fremgangsmåde

Folketinget har hidtil hvert år afventet regeringens finanslovsforslag, der ifølge grundlovens § 45, stk. 1, skal fremsættes senest fire måneder før finansårets begyndelse. Eventuelle ændringsforslag vedtages normalt et par uger før de skal træde i kraft.

Denne korte tidshorisont lægger hvert år snævre grænser for, hvad der realistisk kan gennemføres af ændringer.

På kort sigt vil folketinget altid være bundet af